

Farvekoder brugt i bilag 1-5 til vurdering af behandlingens virkning, bivirkning og pris

Lægemiddel	Grøn	Gul	Rød
Handelsnavn og Rekomandation	Anbefales: 1) Evidensen god eller 2) God effekt mulig og få/milde bivirkninger eller 3) Acceptabel effekt og samtidigt billigt .	Kan bruges: 1) Evidensen mindre god, men mulig effekt 2) Evidensen ok, men meget dyrt i forhold til effekt	Overvej grundigt: 1) Ingen/ringe evidens eller 2) Meget dyrt og ringe virkning eller 3) Ringe effekt og svær bivirkninger 4) Ingen effekt vist
Generisk navn Evidensniveau	God evidens: Metaanalyse med lav heterogenicitet eller randomiseret, placebokontrolleret, overkrydsningsstudie med >100 pt mere end 1 md.	Medium evidens: Metaanalyse med moderat heterogenicitet eller randomiserede, placebokontrollerede studier med færre end 100 pt. ELLER behandling i mindre end 1 md.	Dårlig eller ingen evidens: Baseret på tradition eller dårlige studier hvor tilfældighed med stor sandsynlighed kan forklare udfaldet
% effekt over placebo	>25 %	10-25 %	<10 %, eller ej undersøgt
NNT	1-5 stk	6-10 stk	>10 stk, eller ej undersøgt
NNH	>10 stk	6-10 stk	1-5 stk, eller ej undersøgt
Pris pr dd	<10 kr (<310 kr/md)	10-20 kr (310-620 kr/md)	>20 kr >620 kr/md)
Bivirkninger	Som placebo eller milde	Generende og kræver behandling	Farlige/serious adverse event relateret til behandlingen
Tid til effekt	<1 uge	1 -2 uger	> 2 uger
Behandlingstid i studiet	1 år eller mere	1 md – 11 md	< 1 md

Bilag 1: Ikke-medicinsk behandling

Handelsnavn og rekommendation	kommentar	Dosis	Total effekt af aktiv behandling	NNT	NNH	Bivirkning	Tid til effekt	Studie varighed
God læge/pt relation	Giver færre lægebesøg og mere tilfredse patienter. Kan øge effekten af placebo			?	?	?	?	?
Motion	Valgfrit type: Gang, cykling, aerobics. Lille studie. Blinding ikke muligt = risiko for bias.	Opfordring til "Mere motion" medførte at pt. motionerede 20 – 60 min mo*3-5/uge	21 % symptomreduktion	2,3	13	Bedre form	12 uger	3-6 års follow up
Low FODMAP diæt	Studierne er for små. Og blindingen er utilstrækkelig. Ikke testet overfor dansk kost. Diætistvejledt i studierne	Kompliceret diæt (se link til folder på side 2)	22 % overall symptomreduktion	2-5	?	svær	1 uge	2 dage – 4 uger
IBS diæt (svensk)	Lige så effektivt i at reducere symptomer som low FODMAP. Diætistvejledt i studierne	Mere pt. venlig Mindre kompleks (se link til folder på side 2)	20 % overall symptomreduktion	2	?	Sund kost	4 uger	4 uger
Glutenfri diæt	Ingen effekt i blindede studier		0%			dyrt		
Placebo	Alt behandling giver mulighed for en placeboeffekt, der kan lindre pt. Mange store, veldesignede studier viser at placeboeffekten er stor (>8000 IBS pt).	Variierende	30-40 % symptomreduktion i korttidsstudier. 20 % i langtidsstudier	2	?	Ingen alvorlige	Dage-uger	1-48 uger
Nocebo	Hvis patienterne tror noget skader dem (f.eks. Gluten) får de flere symptomer (negativ forventning). Studiet har tre grupper IBS patienter: Alle fik at vide, de fik studiekost med gluten. Uanset om de fik meget gluten, lidt gluten eller intet gluten i kosten (men troede de fik gluten) fik alle grupper lige mange symptomer.							
Akupunktur	Veldesignede små studier: Ingen effekt. Er undersøgt over for placebo akupunktur (nåle sat tilfældigt eller placebo nåle).							
Hypnose	Cochrane Metaanalyse (terapirefraktære patienter)	8 sessioner	55-80 % har effekt	3-5	?	Dyrt	Maks. 3 mdr.	3 mdr.
Psykoterapi	Veldesignede middelstore studier, sammenlignet med medicinsk behandling og placebo. God effekt	Flere sessioner, men med bestående effekt	31 % effekt (38 % på psykoterapi - 7 % for "usual care"/omsorg)	4	?	Dyrt	3 md. 1 års effekt bedre.	18 mdr.
Cognitiv terapi	Flere studier, ikke sammenlignet med placebo	Flere sessioner	70 % har effekt	4	?	Dyrt	3 mdr.	2 år og 3 mdr.
Mindfulness	Virker lovende, men svært om effekten skyldes opmærksomhed fra terapeuten eller behandlingen	Flere sessioner	Ca 30 % reduktion af sympt.	5	?	Dyrt	?	?
Behandling af psykiatrisk komorbiditet	IBS patienter har 2-3 gange øget risiko for psykiatrisk komorbiditet. De unge med IBS varighed under 1 år har ikke mere komorbiditet end gennemsnitsbefolkningen.	Flere sessioner/anden medicinering der kan påvirke mavetarmkanalen	Variierer for forskellige sygdomme	?	?	Afhængig af medicinering	?	?

Bilag 2: Behandling af diarre

Handelsnavn og rekommendation	Generisk navn	Kommentar	Dosis	% effekt over placebo	NNT	NNH	Ca pris pr DD pr 1/10-2015	Bivirkning	Tid til effekt	Studievarighed
HUSK Med/uden kalk Sylliflor	Psyllium/ Loppefrøskaller/ Isphagula	Behandlings effekt er undersøgt på "overall IBS symptomer", ikke diarre alene	2-3 måleskeer/dag. (=5-15 g /dag)	? %	?	?	0,5-1 kr	Oppustethed kan forværres	4-12 uger	4-12 uger
Imodium Imolope Lopacut Lopedium Propiden	Loperamid	Ingen taktyfykaksi.	2-4 mg op til *4/dag	30 % (40 %- bedre på behandling - 10 % bedring på placebo)	1,5	?	6-24 kr	Forstoppelse	< 5 uger	5 uger
Ondansetron	Ondansetron	1 godt studie med 120 deltagere. God metaanalyse på stofgruppen	4 mg *1 -3 /dag (optitreres over 2 uger fra 4 mg*1/dag)	36 % (69 % bedring på Ondansetron - 33 % bedring på placebo)	2,7	14	8 kr	Forstoppelse hos 9% (og hos 2 % af placebo-behandlede)	1 uge	5 uger
Questran	Colestyramin	Virker kun ved galdesyre-malabsorption	4 g*2 /dag under optrapning	0 %			6 -12 kr	Forstoppelse	6 dage	12 mdr

Bilag 3: Behandling af forstoppelse

Alle præparaterne (pånær Linaclotid) er undersøgt på pt med kronisk forstoppelse (stort overlap med irritable tyktarm m forstoppelse)

Handelsnavn og rekommendation	Generisk navn	Kommentar	Dosis	% effekt over placebo	NNT	NNH	Pris pr. DD 1/10-2015	Bivirkning	Tid til effekt	Studie varighed
Oralt brug (osmotiske)										
HUSK Sylliflor	Psyllium/Loppefrøskaller/Isphagula	Metaanalyse n 591 3 RCT	2-3 måleskeer/dag. (=5-15 g /dag)	40 % (87% på Psyllium, 47% på placebo)	11	0	2 kr. (pulver) 10 kr. (kapsler)	Let mavesmerter	1-2 uger	2-8 uger
Lactulose Medilax	Lactulose	Inferior ift. PEG.	15-30 ml/dag	?	3	?	5 kr.	Oppustethed	10-14 timer	?
Magnesia	Magnesiumoxid	Samme effekt som PEG	1-3 tabletter/dag	?	3	?	Ca. 1 kr.	diarre	10 – 14 timer	1 uge – 6 mdr.
Movicol Moxalole Gangiden Laxogol Mageneol Lacrofam	Macrogol (PEG)	Metaanalyse, 5 studier	1-3 breve/dag	32 % (63% bedre på PEG, 31% på placebo)	3	0	5-15 kr.	Oppustethed	10-14 timer	8 dage – 6 mdr.
Oralt brug (sekretoriske)										
Toilax Dulcolax Perilax	Bisacodyl	Metaanalyse n= 735	5-10 mg/dag	38 % (60 % på bisacodyl, 22 % på placebo)	3	3	Ca. 1 kr.	Diarre, mavesmerter	10-14 timer	4 uger
Laxoberal Actilax	Natrium picosulfat	Metaanalyse n = 735	10-20 dråber/dag	38 % (60 % på bisacodyl, 22 % på placebo)	3	3	Ca. 2 kr.	Diarre, mavesmete	10-14 timer	4 uger
Constella	Linaclotid	RCTs. Effekt på smerter. Tilskud søges efter 1 md	290 µg x 1/dag	20 % (34 % responderer på behandlingen – 14 % på placebo)	6	?	19 kr ca. 10 kr. ved tilskud	Let mavesmerter, diarre	2-4 uger	4-12 uger
Resolor	Prucaloprid	Flere RCT	2 mg /dag (1 g /dag hvis alder > 65)	23 % (33 % responderer på behandlingen – 10 % på placebo)	6	10	24 kr.	Hoved pine 1 uge	Max effekt: 4 uger	4-12 uger
Rektalt										
MicroLax	Natrium citrat	Ingen studier	5 ml	?	?	?	12 kr.	Mavesmerter	1 time	-
Toilax	Bisacodyl	Ingen studier	3-5 ml	?	?	?	12 kr.	Mavesmerter	1 time	-
Udrensning										
Fosfat Fleet "klar til brug"	Dinatrium-fosfat	Ingen studier	Fosfat 150 ml Fleet 118 ml	?	?	?	60 kr.	Mavesmerter	24 timer	-
Fosforal	Dinatrium-fosfat	Ingen studier	45 ml	?	?	?	85 kr.	Mavesmerter	24 timer	-
Citrafleet Pico-prep	Natrium picosulfat	Ingen studier	2 breve, 6-8 timer mellem	?	?	?	209 kr.	Mavesmerter	24 timer	-
Moviprep Olopeg	Macrogol (PEG) mm.	Ingen studier	2 L opløsning	?	?	?	Ca. 205 kr	Mavesmerter	24 timer	-

Motilium Domperidon Har ingen plads i forstoppelsesbehandlingen. Kvalme ved forstoppelse behandles ved at optimere laxantia.

Emperal, Primperan, Gastro-Timelets, Metoclo-pramid: Har ingen plads i forstoppelsesbehandlingen. Kvalme ved forstoppelse behandles ved at optimere laxantia.

Bilag 4: Behandling af smerter 1/2

Handelsnavn og rekommendation	Generisk navn	Kommentar	Dosis	% effekt over placebo	NNT	NNH	Ca Pris pr DD 1/10-2015	Bivirkning	Tid til effekt	Studie varighed
Pebermynteolie	Pebermynteolie	Metaanalyse. 4 studier, n=392. I alle studier er der brugt kapsler	0,2-0,4 ml x 3 /dag	39 % (74% bedre på pebermynteolie , 35% bedring på placebo)	2-4	35	2-5 kr.	Halsbrand	?	1 – 3 mdr.
Buscopan	Butylhyoscincinbutylbromid	Metaanalyse. Subgrupperet .	10-20 mg x 3-5 /dag	17 % (71% bedring på Buscopan, 54% bedring på placebo)	3.5 (2-25)	Ej angivet	4,5 kr.	Få og milde	?	1-3 mdr.
Duspatalin Retard	Mebeverin	Metaanalyse. Ej subgrupperet. Et RCT fra 1986.	200 mg x 2 /dag	12 % (58% bedring på antispasmodika, 46% bedring på placebo)	7	Ej angivet	6 kr.	Få og milde	?	15 dage. – 6 mdr.
Egazil	Hyosciamin	Depotpræparat sv. t Buscopan men aldrig selvstændigt undersøgt.	0,4-0,6 mg x 2/dag	12 % (58% bedring på antispasmodika, 46% bedring på placebo)	7	Ej angivet.	5-8 kr.	Obstipation og akkommodationsbesvær	?	15 dage. – 6 mdr.
Ercoril	Propanthelinbromid	Der foreligger ikke studier	15-30 mg x 2-3 /dag før måltid	?	?	?	7-20 kr.	Obstipation	?	-
Amitriptylin Saroten	Amitriptylin	Metaanalyse. Behandlings-effekten er overall. Aftrap evt. efter ½-1 år	10 mg x 1 nocte med optitrering til 30-100mg	21.7 % (54,5 bedre på TCA, 32.8% bedre på placebo)	4 (3-6)	9(5-11)	2-15kr	Døsighed og tør mund. Hjerterytmeforstyrrelser	?	6 uger - 3 mdr.
Imipramin	Imipramin	Metaanalyse. Behandlings-effekten er overall. Aftrap evt. efter ½-1 år	10 mg x 1 nocte med optitrering til 30-100mg	21.7 % (54,5 bedre på TCA, 32.8% bedre på placebo)	4 (3-6)	9(5-11)	3-5 kr.	Døsighed og tør mund. Hjerterytmeforstyrrelser	?	6 uger - 3 mdr.
Sinquan	Doxepin	Metaanalyse. Behandlings-effekten er overall. Aftrap evt. efter ½-1 år	12,5 mg x 1 nocte med optitrering til 25-100 mg/dag	21.7 % (54,5% bedre på TCA, 32.8% bedre på placebo)	4(3-6)	9(5-11)	1-3kr	Døsighed og tør mund. Hjerterytmeforstyrrelser	?	6 uger - 3 mdr.

Fortsættes på næste side

Bilag 4: Behandling af smerter 2/2

Handelsnavn og rekommendation	Generisk navn	Kommentar	Dosis	% effekt over placebo	NNT	NNH	Pris pr DD 1/10-2015	Bivirkninger	Tid til effekt	Studie varighed
Citalopram Cipramil	Citalopram	Metaanalyse. Behandlings-effekten er overall	20-40mg x1/dag	20 % (57% bedre på SSRI, 36 % bedre på placebo)	4 (2.5-20)	9 (5-11)	0,5 kr.	Diarre kvalme	Ej angivet	6 uger – 3 mdr.
Paroxetin Seroxat	Paroxetin	Metaanalyse. Behandlings-effekten er overall	20-40mg x 1/dag	20 % (57% bedre på SSRI, 36 % bedre på placebo)	4 (2.5-20)	9 (5-11)	0,5-1 kr.	Diarre kvalme	Ej angivet	6 uger – 3 mdr.
Fluoxetin Fontex Oxexin	Fluoxetin	Metaanalyse. Behandlings-effekten er overall	20-40mg x 1/dag	20 % (57 % bedre på SSRI, 36 % bedre på placebo)	4 (2.5-20)	9 (5-11)	1-2 kr.	Diarre kvalme	Ej angivet	6 uger – 3 mdr.
Pregabalin Lyrica	Pregabalin	Et studie, n=26	50mg x 3/dag optitreret med 50 mg x 3/dag hver 4.dag til i alt 200mg x 3/dag	0 %	Ej angivet	Ej angivet	45 kr.	Mang e og svære	< 3 uger	6 uger
Constella	Linaclo-tid	Effekt kun vist ved samtidig forstoppelse	290mikg x dgl.	7 % ved 12 uger (34% bedre på Constella, 27% bedre på placebo) 20% ved 26 uger (37% bedre på Constella, 17% bedre på placebo)	13.8 (7-116) 7		19 kr.	Diaré	(1 uge). Maximal effekt efter 5 uger	12 uger 26 uger

Bilag 5: Behandling synlig oppustethed

Handelsnavn og rekommendation	Generisk navn	Kommentar	Dosis	% effekt over placebo	NNT	NNH	Pris pr DD 1/10-2015	Tid til effekt	Studie varighed
Xifaxan	Rifaximin	Metaanalyse	550mg x 2 /dag eller 550mg x3/dag i 14 dg	9.9%	10	Samme som placebo	233 kr	10-14 dage	10 dage – 12 uger

Behandlingseffekten gælder ikke følelsen af oppustethed grundet visceral hyperalgesi.